

SCI-CONF.COM.UA

SCIENCE AND SOCIETY: MODERN TRENDS IN A CHANGING WORLD

**PROCEEDINGS OF II INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
JANUARY 22-24, 2024**

**VIENNA
2024**

SCIENCE AND SOCIETY: MODERN TRENDS IN A CHANGING WORLD

Proceedings of II International Scientific and Practical Conference

Vienna, Austria

22-24 January 2024

Vienna, Austria

2024

UDC 001.1

The 2nd International scientific and practical conference “Science and society: modern trends in a changing world” (January 22-24, 2024) MDPC Publishing, Vienna, Austria. 2024. 662 p.

ISBN 978-3-954754-01-4

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Science and society: modern trends in a changing world. Proceedings of the 2nd International scientific and practical conference. MDPC Publishing. Vienna, Austria. 2024. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/ii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-science-and-society-modern-trends-in-a-changing-world-22-24-01-2024-viden-avstriya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: vienna@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2024 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2024 MDPC Publishing ®

©2024 Authors of the articles

РОЗВИТОК ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ, СТВОРЕНИХ ЗА СПРИЯННЯ БЛАГОДІЙНИХ ФОНДІВ В НЕЗАЛЕЖНІЙ УКРАЇНІ

Завулічна Інна Ігорівна
аспірантка кафедри педагогіки та освітнього
менеджменту імені Богдана Ступарика
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника
м. Івано-Франківськ, Україна

На сучасному етапі незалежної України важливу роль в наданні освітніх послуг займають заклади загальної середньої освіти, так звана друга основна ланка в освітній системі будь-якої країни та основа для успішного здобуття освіти наступних рівнів й самоосвіти протягом усього життя.

Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» однією з вимог реформування освітньої системи є забезпечення якісної освіти для всіх верств населення [7]. Розв'язання цієї проблеми має велике значення для підвищення якості діяльності закладів загальної середньої освіти в умовах створення в них благодійних фондів.

Конкретних наукових досліджень, які б розкривали створені заклади загальної середньої освіти за сприянням благодійних фондів немає, тому **метою роботи** – проаналізувати діяльність закладів загальної середньої освіти в яких створені благодійні фонди.

Методи: Аналіз, синтез, узагальнення.

Результати та обговорення: Як свідчить аналіз джерельної бази, в Україні вперше були створені благодійні фонди в Бориспільському ліцеї «Патріот» Бориспільської міської ради Київської області, КЗО «Навчально-виховному комплексі «Вальдофська» середня загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів, Івано-Франківському Ліцеї №23 імені Романа Гурика.

Проаналізуємо детальніше Бориспільську загальноосвітню школу № 3 І-ІІІ ступенів Бориспільської міської ради Київської області, яка була відкрита у

1965 році для дітей, відселених із зони, відведеної для будівництва Київської ГЕС. (Бориспільський ліцей «Патріот» Бориспільської міської ради Київської області) [3].

З 2014 року в даному закладі створено Благодійний фонд «Шкільна планета – 3», головною метою, якого є здійснення доброчинної діяльності в інтересах реалізації програм і заходів, направлених на розвиток Бориспільського ліцею «Патріот» в сфері освіти, науки, медицини, культури, мистецтва, спорту, здоров'я, туризму, фізичного та патріотичного виховання, сприяння духовного розвитку школярів та поліпшення матеріально-технічного становища ліцею та окремих категорій осіб [1].

Відповідно до Статуту Благодійного фонду «Шкільна планета – 3» Бориспільського ліцею «Патріот» Бориспільської міської ради Київської області благодійний фонд виконує завдання: доброчинної підтримки в здійсненні науково-освітніх, оздоровчих, культурних програм (проведення спортивно-розважального фестивалю «Козацькі забави», присвячений святу Покрови та Дню Українського козацтва; дитячої творчості «Дивосвіт») і проектів Ліцею (реалізується проект «Вишивка в моєму домі»; екологічний проект «Zero Waste School» або ж «Світ без відходів»); створення належної навчально-методичної та матеріально-технічної бази Ліцею; надання доброчинної допомоги багатодітним та малозабезпеченим сім'ям, талановитим школярам, творчій молоді, преміювання кращих школярів (пришкільний табір відпочинку з денним перебуванням «Дивограй»); сприяння у здійсненні медичної допомоги, проведенню оздоровлення набувачів благодійної допомоги; організацію та проведення благодійних акцій, культурно-масових, спортивних заходів змагань (реалізація завдань дитячо-юнацької військово-спортивної патріотичної гри Українського козацтва «Сокіл» («Джура»)) [4].

У контексті досліджуваної проблеми вагомими є заклад КЗО «Навчально-виховний комплекс «Вальдорфська середня загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів міста Дніпра [6]. Впровадження в зазначеному закладі вальдорфської педагогіки запропоноване німцем Р. Штейнером, який

керуючись положеннями антропософії, вибудовує модель вальдорфських шкіл і дитячих садків на засадах повної автономії (із власними статутами, освітніми програмами, колегіальним самоуправлінням). Першу таку загальноосвітню (вальдорфську) школу в Німеччині було відкрито в 1919 р. директором фабрики «Вальдорф-Асторія» Е. Мольтом. Однак відкриття типічних закладів в Україні відбулося в 1995 в місті Дніпрі. Це була школа для дітей робітників фабрики, мета якої – забезпечення освітою всіх дітей незалежно від їхнього соціального походження [10, 167].

Основним пріоритетом процесу навчання у вальдорфських шкіл є здійснення процесу навчання і виховання з урахуванням двох пріоритетів-пріоритету свободи та пріоритету людинознавства, котрі сприяли світоглядному та соціальному визначенню особистості в рамках індивідуальної свободи, відповідальності, відсутності підручників, методик, оцінок; наявність нетипових для традиційної школи предметів (евритмія) [11].

Окрім зазначеного основного пріоритету в процесі навчання важливим є прийняття активної участі в житті школи батьків з наданням допомоги та підтримки з сторони суспільно-соціального імпульсу. Саме поглиблене ставлення батьків до стабільного фінансування вальдорфської школи стало поштовхом до створення добровільних об'єднань благодійного напрямку. Тому в 1994 році при КЗО «Навчально-виховний комплекс «Вальдорфська середня загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів» було створено і зареєстровано перше добровільне суспільне об'єднання «Друзі вальдорфської педагогіки». Мета створення такого товариства полягала в тому, щоб підготувати правові та економічні умови для відкриття і роботи школи на засадах вальдорфської педагогіки. Це дало б можливість реалізувати цілісний навчально-виховний процес від дошкільного виховання до отримання повної середньої освіти. В 1995 році завдяки батькам та вчителям було створено громадську організацію «Антропософське товариство ім. Г. Сковороди», яка забезпечувала умови для розвитку та задоволення потреб учнів в одержанні освіти, розвитку здібностей, творчого мислення, потреби і вміння самовдосконалюватися, завдяки

додатковому фінансуванню освітнього процесу, конкретних цільових програм та наданням матеріальної допомоги учасникам навчально-виховного процесу.

Однак, у 2014 році було створено Благодійну організацію «Благодійного фонду «Освітній фонд сприяння розвитку вальдорфської педагогіки» [2], основним завданням відповідно до статуту фонду, є надання матеріальної допомоги, зокрема шляхом фінансування позашкільного та додаткового навчання учнів, в першу чергу малозабезпечених, багатодітних сімей, сиротам, батьки яких постраждали від Чорнобильської катастрофи або загинули в Україні чи за її межами; участь у розробці і фінансуванні програм: оздоровчих та спортивно-оздоровчих заходів; встановлення ділових культурних зв'язків із закордонними благодійними просвітницькими організаціями (зокрема, Міжнародна асоціація вальдорфської педагогіки в Центральній та Східній Європі, Вальдорфські школи м. Штутгарта, Касселя, Енстінгена, Тюбінгена у Німеччині) [8].

Наш науковий пошук засвідчив, що Вальдорфські школи, в основу яких було покладено ідеї Р. Штайнера, стали зразком добродійної підтримки усіх потребуючих громадян та мали на меті забезпечити добродійною діяльністю створені даного типу заклади в Україні.

Цінним у розумінні суті дослідження є діяльність Івано-Франківського Ліцею №23 імені Романа Гурика, який своєю історією створення сягає 90-х років ХХ століття. Вперше створений даний заклад як школа-лабораторія належала Івано-Франківському державному педагогічному інституту ім. Василя Стефаника. У жовтні 1993 року вона стала школою-ліцеєм - першим навчальним закладом такого типу на Прикарпатті. У вересні 2004 року школа-ліцей одержала статус навчально-виховного комплексу, до складу якого ввійшли загальноосвітня школа-ліцей та школа мистецтв. В 2015 році школі-ліцею №23 присвоєно ім'я Романа Гурика, наймолодшого Героя Небесної Сотні [5]. В 2007 році, на Загальношкільних зборах, було прийняте рішення про створення Благодійної організації «Піклувальна рада школи-ліцею №23». У грудні 2016 року Благодійна Організація була перейменована на

Благодійну організацію «Благодійний фонд «Платформа 23». З того часу школа та її учні перебувають під постійною опікою.

Важливим напрямом створення Благодійної організації «Піклувальна рада школи-ліцею №23», а згодом «Благодійного фонду "Платформа 23» [9] стало сприяння творчим, національно-культурним та іншим спільним інтересам учнів в сфері освіти; співпраця із органами влади, підприємцями, установами, навчальними закладами спрямована на покращення умов навчання та виховання вихованців ліцею; сприяння зміцненню навчально виробничої, наукової, матеріально-технічної, культурно-спортивної, корекційно-відповідної та лікувально-оздоровчої бази Ліцею №23; організація дозвілля (конкурси, вечори, спортивні змагання, конкурси, фестивалі та інше); фінансування проєктів, створення нових і підтримку існуючих задля покращення ефективності закладу;

Практично значущим став досвід завдяки добродійній діяльності благодійного фонду вихованців Ліцею №23 імені Романа Гурика в проєктах: польсько-української ради молодіжних обмінів «Професії, що зникають, та відродженні здібності знайдені на українсько-польському пограниччі» - відмічений проєкт має мету збереження традиційних ремесел, що зникають; «Сердаки – кептарі, культурна спадщина Підгалля та Гуцульщини» метою, якого було поглиблення діалогу між народами, культурами та поколіннями, дослідження та аналіз спільних та відмінних рис, вшанування культурного різноманіття Польщі та України на прикладі Підгалля та Гуцульщини. В етапі даного проєкту проводилися змістовна та методична підготовка груп учнів із сторони України та Польщі, в результаті якої буде видано українсько-польський-підгальсько-гуцульський словник та розробка правил гри «Мисливці за культурною спадщиною гуравлів та гуцулів», художні твори та музично-мистецьке шоу.

Висновки. Вважаємо за необхідне резюмувати, що саме завдяки заснуванню та добродійній діяльності новостворених благодійних фондів на базі загальноосвітніх закладів розгорнулась активна робота із впровадження та

створення в освітньому процесі різноваріантних моделей навчально-виховних систем за рахунок варіативної складової навчального плану, форм, що відіграє не лишень педагогічну, але й добродійну функцію та роль провідного і визначального осередку соціально-культурного та просвітницько-духовного життя шкільної громади.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Благодійний фонд «Шкільна планета – 3» Бориспільського ліцею «Патріот» URL: http://boryspil-school3.edukit.kiev.ua/blagodijnij_fond_shkiljna_planeta_3/
2. Благодійної організації «Благодійний фонд «Освітній фонд сприяння розвитку вальдорфської педагогіки» URL: http://waldorf-nvk.dp.sch.in.ua/pro_shkolu/opikunsjka_rada_blagodijnij_fond/
3. Бориспільський ліцей «Патріот» Бориспільської міської ради Київської області URL: http://boryspil-school3.edukit.kiev.ua/informaciya_pro_zaklad/
4. Військово-спортивна патріотична гра Українського козацтва «Сокіл» («Джура»); URL: http://boryspilschool3.edukit.kiev.ua/patriotichne_vihovannyayunogo_pokolinnya/vseukrainsjka_dityacho-yunacjka_vijsjkovo-patriotichna_gra_sokil_dzhura/
5. Івано-Франківський Ліцей №23 імені Романа Гурика URL: <https://ifnvk23.wixsite.com/school>
6. КЗО «Навчально-виховний комплекс «Вальдорфська середня загальноосвітня школа I-III ступенів URL: http://waldorf-nvk.dp.sch.in.ua/batjkam/grupa_prodozhenogo_dnya/
7. Про повну загальну середню освіту: Закону України від 05.09.2017р. URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/Zakon-pro-povnu-zagalnu-serednyu-osvitu.pdf>
8. Статут Благодійної організації «Благодійний фонд «Освітній фонд сприяння розвитку вальдорфської педагогіки» URL: <https://drive.google.com/file/d/1J46UbLdws88v8lfMSbwWvn5z9WtBMZU5/view>

9. Статут «Благодійного фонду "Платформа 23» URL: https://4fe29163-0e63-4e6aa878018c9d98ccc.filesusr.com/ugd/efdeb1_43f89a3c97534b678a14b6979f306f61.pdf.

10. Стинська В. Теорія і практика соціально-педагогічної підтримки материнства і дитинства в Україні ХХ початок ХХІ століття. *дисертація* 2019 с. 167.

11. Традиції вальдорфської школи Р Штайнера і їхнє сучасне продовження. URL: <https://studopedia.org/10-59430.html>